

Nr 409

Av fröken Stenberg m. fl., om inrättande vid Umeå universitet av en forskardocentur i arkeologi.

(Lika lydande med motion nr 498 i Andra kammaren)

Förslag om inrättandet av en forskardocentur i arkeologi i Umeå har väckts i flera partimotioner, 1964 I: 743/II: 891 och 1965 I: 277/II: 331, i vilka framhållits vikten av att man i Norrland får en aktivt verkande arkeolog med speciell inriktning på nordskandinavisk och circumpolär arkeologisk forskning.

Efter det att en tidigare motion i denna fråga väckts, har ytterligare arkeologiska fynd gjorts i övre Norrland. Dessutom har här förutsättningarna för bedrivande av arkeologi förbättrats: professor Thure Arnes bibliotek med bl. a. rysk och finsk arkeologisk litteratur har kommit i Skellefteå museums ägo och är ett viktigt komplement till Gustaf Hallströms bibliotek, som förvärvades till Umeå 1964.

Enligt vad som framhölls redan i föregående års motion föreligger även på länsplanet ett stort intresse för arkeologisk forskning: Västerbottens läns landsting jämte Byske kommun har svarat för kostnaderna för fortsatta arkeologiska undersökningar av stenåldersboplatser i Västerbotten och därtill behandling av det funna materialet. I Norrbotten har Kalix kommun engagerat sig för en omfattande forskning om Neder-Kalix förhistoria.

Statsutskottet har i sitt utlåtande nr 90: 1965 framhållit, att en forskardocentur borde kunna komma till stånd genom insatser från vederbörande forskningsråd. För närvarande anser sig humanistiska forskningsrådet inte ha möjlighet att inrätta en forskardocentur av sagda slag i Umeå. Det har emellertid ifrågasatts om inte en personlig forskardocentur i arkeologi — med särskild hänsyn till nordskandinaviska och circumpolära förhållanden — i Umeå borde inrättas genom riksdagens försorg, på samma sätt som en personlig preceptur nyligen inrättats i medeltidsarkeologi vid Lunds universitet. Till innehavare av ifrågavarande befattning vid universitetet i Umeå föreslås docent Hans Christiansson, Uppsala.

Docent Christiansson har under de senaste åren gjort stora insatser för arkeologien inom övre Norrland genom olika undersökningar — främst genom internationellt uppmärksammade utgrävningar på stenåldersboplatserna Bjurselet i Byske och Kusmark i Skellefteå. För övrigt kan understrykas att Christiansson tagit initiativet till kulturhistorisk forskning på Spets-

bergen, där han 1955 och 1960 i samarbete med Tromsö museum och Åbo akademi bl. a. företagit en fullständig utgrävning av en stor rysk fångststation. Han har också deltagit i arkeologiska utgrävningar på norska ishavskusten.

Christiansson har publicerat skrifter om nordskandinaviska stenåldersproblem samt om Spetsbergens kulturhistoria. Sedan 1961 har han varit extra ordinarie docent i nordisk fornkunskap vid Uppsala universitet. Dessutom har han lett studiecirklar i arkeologi på universitetsnivå i Umeå.

Det synes oss motionärer synnerligen viktigt att en arkeologisk forskartjänst kommer till stånd i Umeå så snabbt som möjligt och att denna tjänst upprätthålles av en person som är väl förtrogen med såväl nordskandinaviska som arktiska förhållanden samt även med circumpolär forskning. Inrättandet av en sådan tjänst skulle också vara av stor betydelse för såväl tvärvetenskaplig som rent humanistisk forskning.

Med stöd av vad ovan framhållits får undertecknade hemställa,

att riksdagen måtte besluta att en forskardocentur i arkeologi inrättas vid universitetet i Umeå med docent Hans Christiansson som förste innehavare.

Stockholm den 25 januari 1966

Gunvor Stenberg

Per Jacobsson

Rolf Kaijser

Nils-Eric Gustafsson